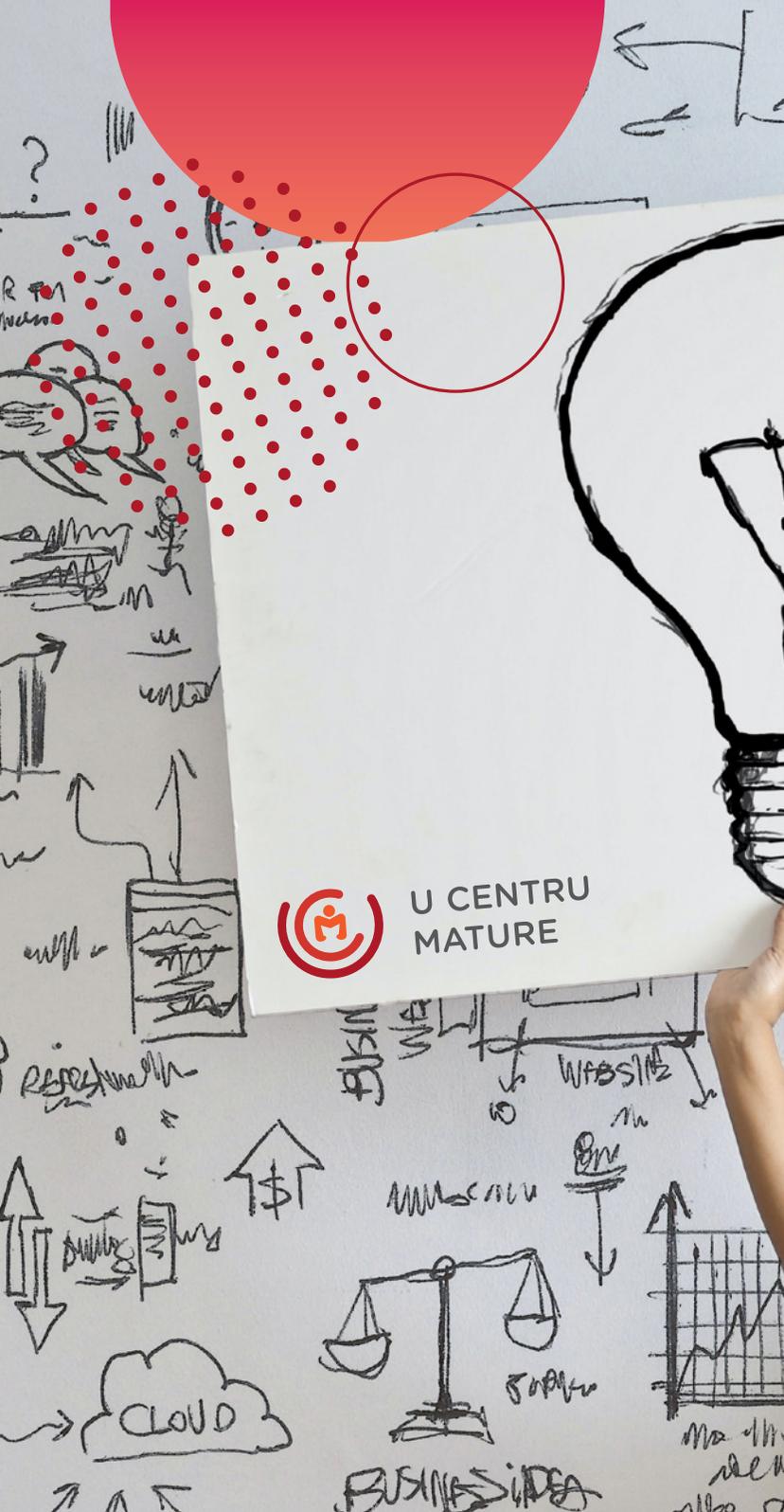

U CENTRU
MATURE

SMJERNICE ZA UPORABU ZADATAKA IZ PROVEDENIH ISPITA DRŽAVNE MATURE

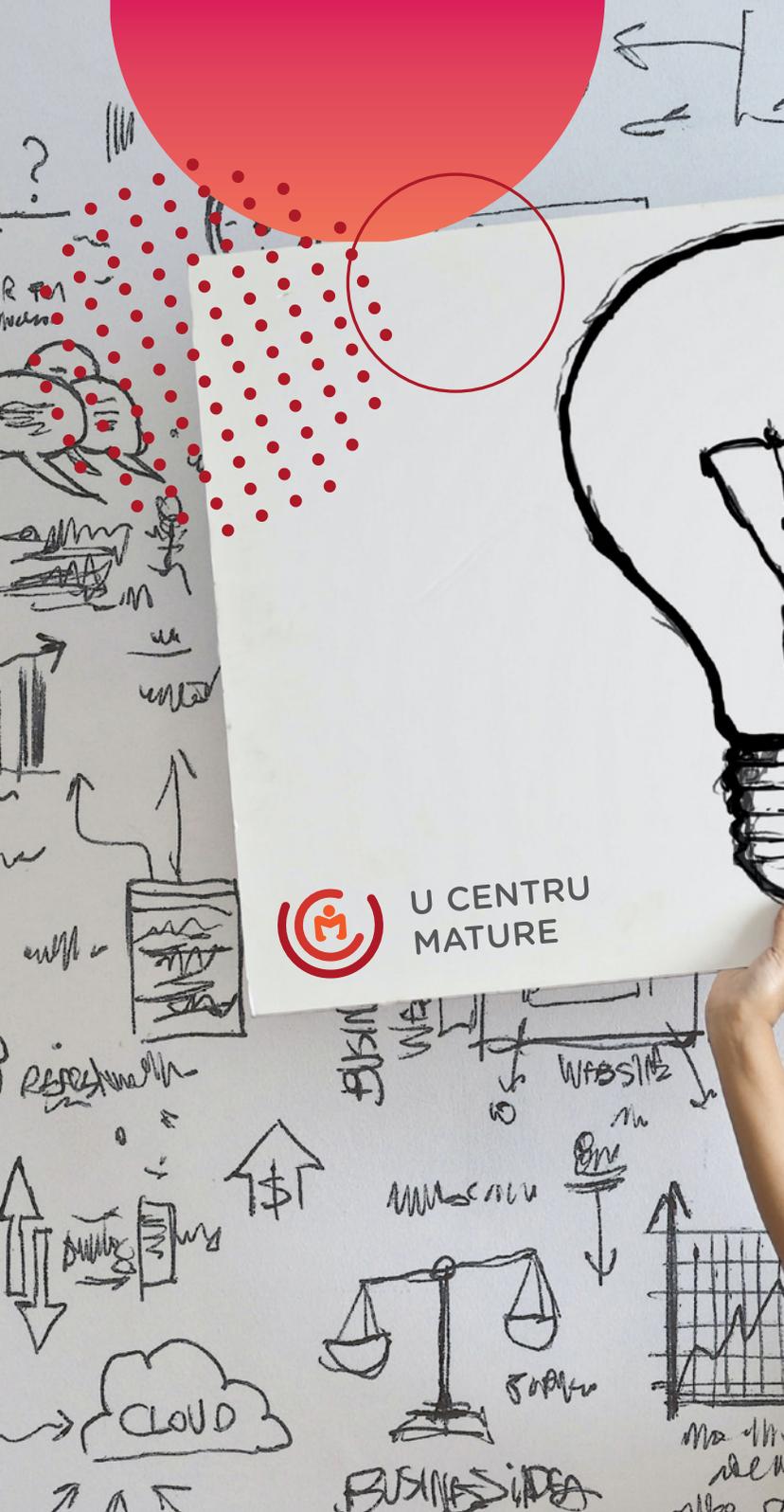

Ovaj dio materijala namijenjen je nastavnicima koji se žele koristiti već postojećim standardiziranim zadacima koji su dio provedenih ispita državne mature. Centar na svojoj mrežnoj stranici objavljuje ispitne kataloge za svaku školsku godinu te provedene ispite u ljetnome i jesenskome roku državne mature, a u ovome dijelu materijala pronaći ćete smjernice za korištenje dijela tih ispitnih zadataka i sve potrebne poveznice. Ovim se materijalima mogu koristiti svi srednjoškolski nastavnici, posebice nastavnici ovogodišnje generacije maturanata, ali i svi ostali koji žele unaprijediti kvalitetu vrednovanja odgojno-obrazovnih ishoda. Smjernice u ovome dijelu materijala nadopunjuju sadržaje prvoga dijela materijala.

U nastavku se nalaze smjernice za korištenje ispitnih zadataka državne mature.

1. Uvod u izradu ispita
2. Vrste zadataka u ispitima državne mature
3. Ključ za odgovore i način bodovanja
4. Poveznice za korištenje ispitnih materijala

jednostavne kognitivne procese, ali poznatost sadržaja koji se ispituje nije visoka pa će samim time zadatak biti težak.

S druge pak strane zadatak primjene može biti lagan.

Prema tome, kognitivna razina i težina zadatka međusobno su povezani, ali ta povezanost nije potpuna.

Težina zadatka ima vrijednosti između 0 % i 100 %. Zadatak koji nitko nije točno riješio ima vrijednost 0 %, a zadatak koji su svi točno riješili ima vrijednost 100 %. Krajnje teškima smatraju se zadatci koje je riješilo manje od 10 % pristupnika, a krajnje laganima smatraju se zadatci koje je riješilo više od 90 % pristupnika.

Ispit odgovarajuće težine sadržava barem polovinu srednje teških zadataka koje može uspješno riješiti od 40 % do 59 % pristupnika. Druga polovina ispita trebala bi se sastojati od podjednakoga broja teških i laganih zadataka. Međutim, poželjno je da ispit ne sadrži preveliki broj krajnje teških i/ili krajnje laganih zadataka.

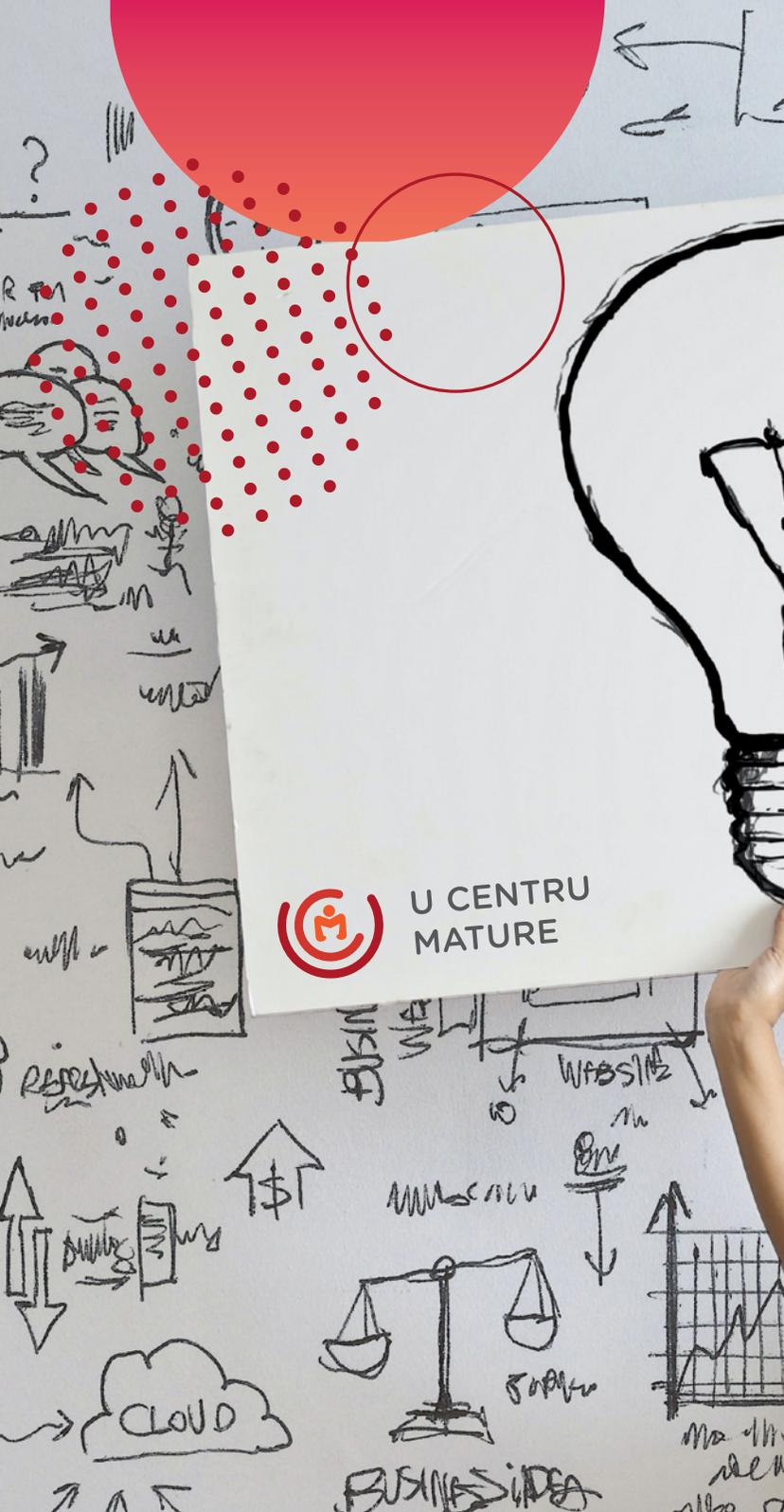
2. VRSTE ZADATAKA U ISPITIMA DRŽAVNE MATURE

U teorijskoj literaturi i u ispitnoj praksi nalaze se različite klasifikacije ispitnih zadataka. U velikome dijelu te literature navedena je podjela kojom se Centar koristi u izradi ispita državne mature i u izradi ostalih ispita.

Ispiti državne mature sadrže **zadatke zatvorenoga tipa** i **zadatke otvorenoga tipa**. Pojedine vrste zadataka mogu u ispitima biti zasebno ili u kombinaciji s ostalim vrstama zadataka (npr. zadatci kratkoga i produženoga odgovora i sl.).

U ispitima se također upotrebljava i tzv. **skupina zadataka** koja se sastoji od polaznoga sadržaja i nekoliko zadataka koji se trebaju moći riješiti uz pomoć toga polaznog sadržaja. Zadatci vezani uz polazni sadržaj mogu biti zatvorenoga i otvorenoga tipa, a polazni sadržaj može biti tekst, slika, tablica, grafički prikaz, likovni ili glazbeni primjer i sl.

Svakoj vrsti zadataka prethodi kratka, jasna i nedvosmislena **uputa** za rješavanje, a u zadatcima s polaznim sadržajem navedena je uputa koja se odnosi na primjenu polaznoga sadržaja (npr. *Pozorno promotrite likovni primjer., Pozorno pročitajte tekst. i sl.*).

Zadaci zatvorenoga tipa

Zadacima zatvorenoga tipa pripadaju **zadaci višestrukoga izbora**, **zadaci alternativnoga izbora** i **zadaci povezivanja**. Svi se zadaci zatvorenoga tipa rješavaju tako da se od više ponuđenih odgovora odabere onaj koji je točan.

Zadaci otvorenoga tipa

Zadacima otvorenoga tipa pripadaju **zadaci kratkoga odgovora**, **zadaci dopunjavanja ili ucrtavanja**, **zadaci produženoga odgovora** i **zadaci esejskoga tipa**. Zadaci otvorenoga tipa rješavaju se tako da se na predviđeno mjesto upiše ili ucrtta traženi odgovor. Važno je jasno postaviti zadatak kako bi pristupnik točno znao koji se odgovori vrednuju s više, a koji s manje bodova.

3. KLJUČ ZA ODGOVORE I NAČIN BODOVANJA

KLJUČ ZA ODGOVORE

Sastavni je dio izrade zadataka priprema ključa za odgovore. Pri izradi zadataka esejskoga tipa i zadataka produženoga odgovora važno je dobro razraditi ključ za odgovore kako bi se postigla što veća objektivnost u ocjenjivanju odnosno kako bi se izbjegle subjektivne pogreške ocjenjivača. U ključu za odgovore treba vrlo detaljno razraditi kriterije na temelju kojih će zadatak biti ocijenjen. Ključ za odgovore može biti analitički i holistički, no pri ocjenjivanju ispita državne mature u pravilu se upotrebljava analitički pristup.

Analitički ključ za odgovore primjenjuje se kada je zadatak raščlanjen u nekoliko čestica te se svaka čestica ocjenjuje na zasebnoj skali. Tako se, npr. neki zadatak može ocijeniti na temelju točnosti sadržaja, strukture odgovora te poštivanja gramatičkih i pravopisnih načela. Svaka od tih čestica u analitičkome ključu za odgovore ima zasebnu skalu. Skale ne trebaju imati jednaki bodovni raspon, tj. neke od njih mogu imati više, a neke manje bodova te se na taj način pojedinim česticama može pridavati veća ili manja važnost.

Ključ za odgovore treba sadržavati model točnoga odgovora. Pritom je važno odrediti točan i potpun odgovor te dati više primjera netočnih i/ili nepotpunih odgovora. Ako se radi o skali koja sadrži veći bodovni raspon, treba dati primjere za svaku pojedinačnu bodovnu kategoriju.

NAČIN BODOVANJA

Načini bodovanja zadataka zatvorenoga i otvorenoga tipa su različiti.

U zadacima zatvorenoga tipa (višestrukoga izbora, povezivanja i alternativnoga izbora) samo je jedan od ponuđenih odgovora točan i to je rješenje navedeno u ključu za odgovore. Svaka čestica zadatka donosi jedan bod.

U zadacima otvorenoga tipa (kratkoga odgovora ili dopunjavanja) svaka čestica zadatka najčešće donosi jedan bod, a zadatci produženoga odgovora su najčešće politomnoga karaktera odnosno donose dva i više bodova.

Potpuno točan odgovor na zadatak donosi maksimalan broj bodova, dok polovični ili nepotpuni odgovori donose proporcionalno manje bodova od maksimalno mogućih bodova, a prema unaprijed definiranom načinu bodovanja.

U zadacima otvorenoga tipa u ključu za odgovore:

- unaprijed su predviđeni svi mogući točni odgovori
- unaprijed je određeno hoće li se uzimati u obzir pravopisno ili gramatički neispravni odgovori
- precizno je određen način bodovanja
- svaki odgovor treba bodovati prema modelu točnoga odgovora (voditi se primjerom točnoga i potpunoga odgovora te primjerima netočnih i/ili nepotpunih odgovora).

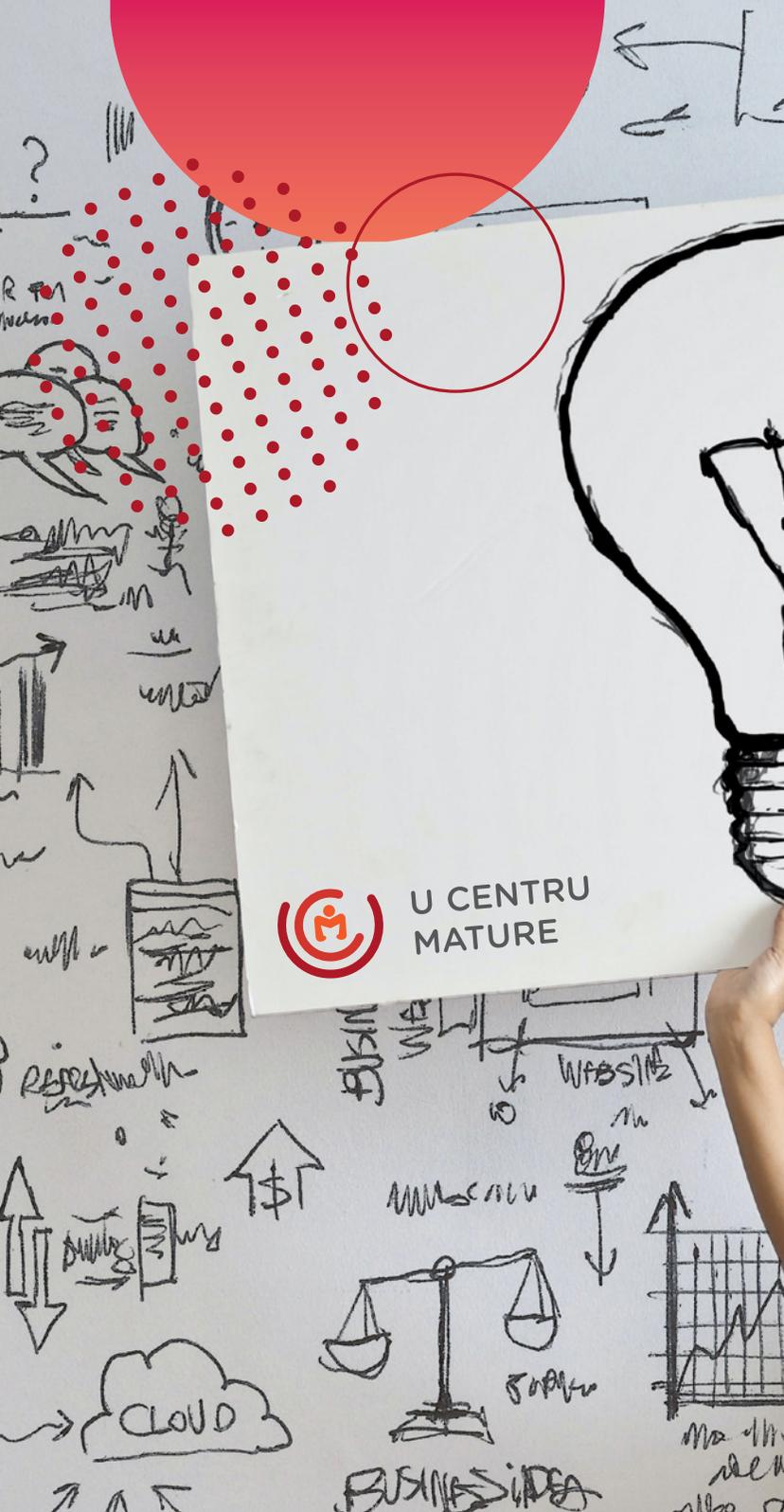
U zadacima esejskoga tipa potrebno je koristiti se razrađenim kategorijama na temelju kojih se odgovori učenika boduju.

4. POVEZNICE ZA KORIŠTENJE ISPITNIH MATERIJALA

U nastavku donosimo popis materijala kojima se možete koristiti i poveznice na te materijale.

1. Ispitni katalog temeljni je dokument ispita kojim se jasno opisuje što će se i kako ispitivati na državnoj maturi iz pojedinoga predmeta u tekućoj školskoj godini. Ispitni katalog sadrži sve potrebne informacije i detaljna pojašnjenja o obliku i sadržaju ispita. Njime se jasno određuje što se od učenika očekuje u ispitu. Ispitni katalogi po predmetima dostupni su na sljedećoj poveznici:

<https://www.ncvvo.hr/kategorija/drzavna-matura/ispitni-katalozi/>.

2. Ispiti državne mature (2006. – 2019. – ljetni i jesenski rok) – Centar na svojoj mrežnoj stranici objavljuje sve provedene ispite državne mature koje možete naći na sljedećoj poveznici:

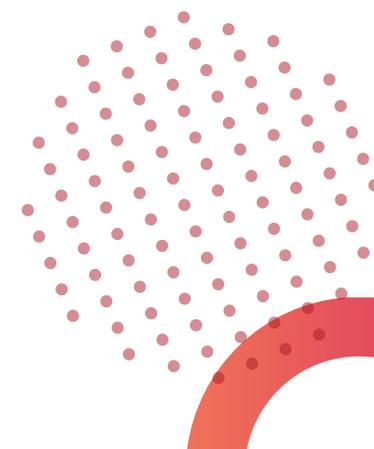
<https://www.ncvvo.hr/kategorija/drzavna-matura/provedeni-ispiti/>.

Provedeni ispitni podijeljeni su po školskim godinama i ispitnim rokovima, a za svaki predmet objavljene su ispitne knjižice sa zadacima i **ključ za odgovore** (rješenja ispita).

Kako biste se lakše koristili zadacima u provedenim ispitima državne mature, pripremili smo **online digitalne materijale** u kojoj možete jednostavno pregledavati zadatke prema predmetu, razredu (gdje je primjenjivo) te sadržajnim područjima. Svakomu zadatku pridružen je obrazovni ishod koji se tim zadatkom ispituje, tip zadatka, ključ za odgovore i primjer rješavanja. Digitalnim materijalima možete pristupiti koristeći poveznice za pojedine predmete objavljene na web stranicama Centra.

3. Excel tablica s izdvojenim zadacima nadopunjuje aplikaciju. U pripremljenim materijalima u Excel tablici nalaze se po predmetima izdvojeni zadatci koji su provedeni u ljetnome i jesenskome roku državne mature u školskoj godini 2018./2019. Kao i u aplikaciji po predmetima su zadacima pridružene informacije o razredu (gdje je primjenjivo), obrazovnom ishodu i vrsti zadataka kako biste jednostavnim opcijom **filter** mogli izdvojiti skupinu zadataka prema bilo kojemu od navedenih kriterija i koristiti se tekstem zadatka u drugim raspoloživim aplikacijama za potrebe vrednovanja učenika. Svakomu je zadatku pridružen točan odgovor odnosno opisivači i kategorije bodovanja za zadatke kratkoga/produženoga odgovora.

*Prilagođeno prema *Priručniku za stručne radne skupine koje izrađuju ispite državne mature* koji je Centar objavio 2017. godine

U CENTRU
MATURE

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Ulica Damira Tomljanovića-Gavrana 11
10020 Zagreb
www.ncvvo.hr